

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол № 6 від 01.04.2019 р.
Голова Приймальної комісії

В.О.Огнев'юк

ПРОГРАМА

додаткового вступного екзамену в аспірантуру

Освітньо-науковий рівень: доктор філософії

Спеціальність: 031 Релігієзнавство

На основі: освітнього ступеня магістр,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

Н.М.Віннікова

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
Історико-філософського факультету
Протокол №5 від 17.01.2019 р.

Голова вченої ради

О.С.Александрова

Київ – 2019

ББК 87.6я73

Укладач: д.філос. н., проф. І.М.Ломачинська

Рецензенти:

О.М. Шепетяк – доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка;

І.А. Сайтарли – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії гуманітарних наук Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Релігієзнавство: Програма додаткового вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» / Укладач: І.М. Ломачинська.
– К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. – 13 с.

У змісті програми додаткового вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» відображено вимоги, що ставляться до об'єму необхідних знань з курсу, а також надана рекомендована основна і додаткова література, необхідна для опрацювання під час підготовки до іспиту.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
I. Зміст навчальної дисципліни.....	5
II. Рекомендована література.....	7
III. Питання для підготовки й складання додаткового вступного іспиту зі спеціальності 031 «Релігієзнавство».....	11
IV. Критерії оцінювання знань з курсу.....	12

ВСТУП

Програма складена кафедрою філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка з урахуванням вимог Міністерства освіти і науки України щодо об'єму професійних знань, які мають продемонструвати ті, хто бажають вступити в аспірантуру зі спеціальності 031 «Релігієзнавство».

Мета іспиту – встановити глибину необхідних знань претендента зі спеціальності та рівень його підготовки до самостійної науково-дослідної роботи.

Під час вступного іспиту претендент має продемонструвати чітке розуміння основного завдання релігієзнавства, яке полягає у науковому аналізі феномену релігії, визначенні сутності релігії, дослідженні розвитку та прогнозуванні інституційних процесів у міжконфесійних та державно-церковних відносинах, а також мети наукових досліджень зі спеціальності «Релігієзнавство» – історіософська інтерпретація процесів у релігійно-церковному комплексі, дослідження тенденцій розвитку сучасних релігійних і міжконфесійних процесів.

Претендентові необхідно вміти виділяти такі основні аспекти вивчення релігієзнавчої проблематики і відповідно релігієзнавчого знання:

- орієнтувати у розмаїтті релігійної палітри сучасного світу;
- аналізувати релігійні доктринальні особливості та їхній зв'язок з історією культури;
- бачити зв'язки морально-етичних доктрин релігій світу із загальнолюдськими моральними уявленнями;
- розуміти вплив релігій світу на формування цивілізаційних ідеалів людства;
- застосовувати отримані теоретичні знання у практичному орієнтуванні у світі релігій;
- формувати стратегії пошуку діалогу між представниками різних конфесій задля досягнення громадянської злагоди в суспільстві.

Претендентові на вступ в аспірантуру зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» необхідно оцінювати та аналізувати суспільно-історичну природу релігій, доктринальні особливості релігій світу, обґрунтовувати власну світоглядну позицію щодо значення релігії у суспільному житті, акцентувати увагу на вихованні толерантності до релігійних надбань людства визначати напрями пошуку діалогу між віруючими різних конфесій як засобу досягнення громадянської злагоди.

I. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Релігієзнавство як галузь наукового знання

Поняття релігії, проблеми походження релігії. Об'єкт, предмет, мета, завдання релігієзнавства. Структура релігієзнавства. Дисциплінарна система релігієзнавства: філософія і феноменологія релігії, соціологія і психологія релігії, історія та історіософія релігії, географія релігії, релігієзнавча герменевтика, порівняльне релігієзнавство.

Категорії, принципи і риси академічного релігієзнавства. Релігієзнавство і богослов'я. Світська сутність релігієзнавства як навчальної дисципліни. Методи дослідження в релігієзнавстві та методологічні принципи його функціонування. Термінологія сучасного релігієзнавства.

Тема 2. Релігія в її сутності, структурі та функціях

Релігія як предмет релігійно-історичних досліджень. Концепції релігії: богословсько-теологічні концепції; філософський аналіз релігії; наукові дослідження релігії. Джерельна база і сучасні наукові дослідження в галузі релігієзнавства.

Сутність релігії як соціального феномену. Основні підходи щодо тлумачення сутності релігії: Теологічна та релігієзнавча інтерпретації релігії.

Структура релігії. Функції релігії : світоглядна, регулятивна, компенсаційна, комунікативна, інтегративна, ідеологічна, політична, культуроформуюча, легітимуюча. Структура релігійного комплексу.

Основні теорії походження релігії. Релігійні традиції та історичний процес. Типологія релігій. Проблеми класифікації та типологізації релігій.

Передумови науково-теоретичного вивчення релігії. Специфіка релігійного світосприйняття та світорозуміння.

Тема 3. Природа і різновиди етнічних релігій

Етнологія релігій як наукова галузь. Характерні риси етнічних релігій.

Виникнення зороастризму, його культ та мораль. Головні особливості ведичної релігії.

Три періоди розвитку етнорелігії Індії: ведизм, брахманізм та індуїзм. . Синтоїзм – етнічна релігія Японії. Синтоїстське віровчення та культ. Еллінізм як етнорелігія Греції. Формування релігії Риму Конфуціанство та даосизм як локальні релігії Китаю: основні ідеї та особливості.

Іудаїзм як монотеїстична національно-державна релігія іудеїв.

Тема 4. Світові релігії. Буддизм та іслам

Історичні передумови становлення та розвитку буддизму. Буддистське віровчення та культ.

Виникнення і географія ісламу. Віровчення та культ ісламу. Основні ідейні напрями та течії ісламу. Історія ісламу в Україні та його сучасний стан.

Тема 5. Виникнення та становлення християнства, його віровчення і культ

Історико-культурні передумови виникнення християнства.

Еволюція християнства в процесі його формування. Моральна система християнства. Особливості християнського віровчення та культу. Християнські свята. Причини розколу у християнстві.

Взаємовідносини католицизму та православ'я опісля II Ватиканського собору. Християнство в Україні: від конфронтації до діалогу. Вплив міжконфесійних відносин на духовне життя українського суспільства.

Тема 6. Основні напрями християнства

Основні ідейні положення православ'я. Особливості православного віровчення та культу. Церкви Вселенського православ'я.

Католицизм як один з ключових напрямів християнства. Католицьке віровчення та культ. Соціальна доктрина католицької церкви.

Ідейно-політичні передумови Реформації. Протестантські напрями: особливості віровчення та культу.

Релігія і Церква в історії України. Географія релігій незалежної України. Нові релігійні течії на українських теренах. Ідея національної церкви та національної релігії.

Тема 7. Сучасні неорелігії

Ідейно-політичні та релігійно-культурні передумови формування неорелігій. Загальні риси неорелігій.

Релігії орієнтального напрямку. Синтетичні релігії.

Неоязичництво. Саєнтологічні рухи.

Тема 8. Свобода совісті: сутність і правове забезпечення

Історичні аспекти розвитку свободи совісті як категорії права. Сутність і багатоаспектність свободи совісті. Міжнародні стандарти свободи совісті. Правові засади релігійного життя України. Закон України «Про свободу совісті і релігійні організації»: його основні положення щодо прав релігійних громад та їх обов'язків.

Толерантність, віротерпимість, духовна свобода як складові ментальності українців.

II. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Академічне релігієзнавство /За наук. ред. професора А. Колодного. – К., 2000. – 864 с.
2. Антология средневековой мысли (теология и философия европейского Средневековья). – В 2-х т. – СПб., 2001. – Т.1. – 539 с.
3. Біблія: книги Священного писання Старого та нового Завіту . – К.: Видання Київської Патріархії Української Православної Церкви Київського Патріархату, 2004. – 1407с.
4. Богомоллов, А.И. Религии мира. Новейший словарь / А.И.Богомоллов. – Ростов-н/Д: Феникс, 2005. – 632 с.
5. Бондаренко, В.Д. Релігійне життя в Україні: стан, проблеми, шляхи оптимізації / В.Д.Бондаренко, В.Є.Єленський, В.С. Журавський.-К.: Логос, 1996.-315 с.
6. Буддизм: словарь. – М.: Прогресс-Гнозис, 1992. – 531 с.
7. Головащенко, С.І. Історія християнства: Курс лекцій: Навч. посіб./ С.І.Головащенко. – К.: Либідь, 1999. – 352 с.
8. Иллюстрированная история религий. Классическое справочное издание. – Авт.-сост. Д.П.Шантепи де ля Соссей. – М.: ЭКСМО, 2008. – Религии мира. – 592 с., илл.
9. Ислам: Энциклопедический словарь. – М.: Наука, 1991.
10. Історія релігії в Україні : у 10 т. / НАН України; Інститут філософії ім. Г.Сковороди. Відділення релігієзнавства;[А. Колодний (ред.)]. - К. : Український Центр духовної культури, 1996. - Т. 4 : Католицизм. — 598с.
11. Історія релігії в Україні : у 10 т. / НАН України; Інститут філософії ім. Г.Сковороди. Відділення релігієзнавства [А. Колодний (ред.)]. — К. : Український Центр духовної культури, 1996.- Т. 2 : Українське православ'я. — 373с.
12. Історія релігії в Україні : у 10 т. / НАН України; Інститут філософії ім. Г.Сковороди. Відділення релігієзнавства [А. Колодний (ред.), В. Климов (ред.)]. — К. : Український Центр духовної культури, 1996. — Т. 3 : Православ'я в Україні. – 559 с.
13. Історія релігії в Україні. Навч. посіб. За ред.. проф. А.М. Колодного і П.Л. Яроцького. – К.: Знання, 1999. – 736 с.
14. Історія релігій світу : Навч. посіб. / В.І.Лубський, Є.А.Харьковченко, М.В.Лубська, Т.Г.Горбаченко. – К.:«Центр учбової літератури», 2014. – 536 с.
15. Коран. – М., 1990.
16. Лубський, В. І. Релігієзнавство: Підручник / В.І. Лубський, М.В.Лубська. – 2-ге вид. доп. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 776 с.
17. Лубський, В. І. Мусульманське право: Навч. посіб. / В.І. Лубський, В.Борис. – К.: Абрис, 1994. – 576 с.
18. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К., 1996. – 392 с.

Додаткова

1. Августин Аврелий. Христианская наука или основания священной герменевтики и церковного красноречия / Августин Аврелий – . СПб.: Библиополис, 2006. – 512 с.
2. Аверинцев, С.С. София – логос : Словарь / С.С. Аверинцев. — К.: Дух и Литера, 2000. — 449 с.
3. Азаров, А.А. Большой англо-русский словарь религиозной лексики / А.А. Азаров. — М.: Наука, 2004. — 808 с.
4. Атхарваведа. Избранное / Перевод, комментарий и вступительная статья Т. Я. Елизаренковой. — М., 1976. — 406 с.
5. Бенешевич, В. Канонический сборник: К древнейшей истории источников права греко-восточной церкви / В. Бенешевич. — СПб. :Тип. Вейсберга, 1905. — XIII, 334с.
6. Большой энциклопедический словарь: философия, социология, религия, эзотеризм, политэкономия / [Главн. науч. ред.. и сост. С.Ю. Солодовников]. — Мн.: МФЦП, 2002. — 1008 с.
7. Булгаков, С. Н. Православие. Очерки учения православной церкви / С.Булгаков. — Paris: YMCA-PRESS, [1964]. — 403 с.
8. Вебер, М. Избранное: протестантская этика и дух капитализма / М. Вебер; [Ю.Н. Давыдов (сост.), М.И. Левина (пер.)]. — 2-е изд., доп., перераб. — М. : "Российская политическая энциклопедия" (РОССПЭН), 2006. — 651с.
9. Вениамин, (Новик) (о.). Православие. Христианство. Демократия : Сб. ст / Вениамин (Новик). — СПб. : Алетейя, 1999. — 368с.
10. Гаврилов, Д. А. Боги славян: язычество, традиция / Д.Гаврилов, А.Наговицин. — М., 2002.
11. Гарнак, А. Монашество, его идеалы и история / А. Гарнак. - СПб., 1908
12. Гегель, Г. В. Философия религии / Г. Гегель. [Отв. ред. А. В. Гулыга. Пер. с нем. М. И. Левиной]: В двух томах. Т.2. — М.: Мысль, 1977. -572 с.
13. Гегель, Г.В. Философия религии / Г.В. Гегель [Отв. ред. А. В. Гулыга. Пер. с нем. М. И. Левиной]: В 2-х томах. Т. 1. - М.: Мысль, 1976. — 532 с.
14. Гергей, Е. История папства / Е.Гергей [Пер.с верг.] — М.: Республика, 1996.- 463 с.
15. Голубев, Е. Материалы для истории западно-русской церкви / Е. Голубев. — К.: Тип. Университета, 1891. — 83 с.
16. Горбаченко, Т.Г. Релігієзнавство: Підручник / В.І.Лубський, С.М.Бурлак, Л.Г. Вороновська, Т.Г.Горбаченко, В.М. Козленко. — К. : Видавничий центр "Академія", 2000. — 408с. — (Альма-матер).
17. Горський, В. Образ святості в культурі Київської Русі / В. Горський // Святі Київської Русі. - К.: Абрис, 1994. — 175с.
18. Горчаков, М. Церковное право / М.Горчаков. — СПб.: Тип. И.Флейтмана, 1909. — 338 с.
19. Государственный катехизис: православное учение о боговластии [Электронный ресурс] / Кузнецов В.П. (Сост.) . - Режим доступа: http://monar.ru/index.php?map/tsar_vlast, свободный. — Название с экрана.

20. Грушевський, М. З історії релігійної думки на Україні / М.Грушевський. – К., 1992.
21. Джемс, В. Многообразие религиозного опыта / В. Джемс. – СПб: «Андреев и сыновья», 1992. – 423 с.
22. Документи другого Ватиканського собору: Конституції, декрети, декларації. – Львів: Монастир Монахів Студійського уставу, Видавничий дім «Свічадо», 1996.
23. Дулуман, Є.К. Релігія як соціально-історичний феномен /Є.К.Дулуман. – К.: Наукова думка, 1974. – 263 с.
24. Дюркгайм, Е. Первісні форми релігійного життя. Тотемна система в Австралії / Е.Дюркгайм. – К., 2002.
25. Зелинский Ф. Ф. Эллинская религия / Ф.Зелинский. – Мн., 2003. – 330 с.
26. Иоанн Дамаскин. Точное изложение православной веры / Иоанн Дамаскин. – М.: Тип. Синода, 1855. – XI, 1, 308с.
27. Іларіон митрополит. Дохристиянські вірування українського народу. – К., 1992.
28. Казанский, П. История православного русского монашества на Востоке / П. Казанский. – М.: Тип. Селина, 1854. – 202 с.
29. Кальвин, Ж. О христианской жизни / Ж. Кальвин // Антология мировой политической мысли. В 5 т. Т.1. Зарубежная политическая мысль: истоки и эволюция / Нац. общ. – науч. фонд Академии полит. наук; Рук. Проекта Г.Ю.Семыгин. – М.: Мысль, 1997. – С.289 - 293
30. Кантценбах, Ф. Мартин Лютер / Ф. Кантценбах. — Ростов - на - Дону : Феникс, 1998. — 307с. : ил.
31. Карсавин Л. Монашество в средние века [Электронный ресурс] / Л.Карсавин. - СПб., 1912. – Режим доступа: http://www.kroto.v.info/history/02/karsav/kars_12.html, свободный. – Название с экрана.
32. Каутский, К. Происхождение христианства / К.Каутский. – М.: Политиздат, 1990
33. Колодний, А. Релігійні вияви національного буття українців /А.Колодний // Церква і соціальні проблеми: Енцикліка «Сотий рік» : збірник статей . – К., 1994. – 553 с.
34. Колодний, А.М. Релігійна духовність українців: вияви, постаті, стан. / А.М. Колодний; НАН України; [Відп. ред. Б.О.Лобовик] — Львів: Логос, 1996. — 182, [1] с.
35. Колодний, А. РУНвіра (Рідна Українська Національна Віра). – К., 2002. – 64 с.
36. Костомаров, М.І Закон Божий: Книга буття українського народу / М.Костомаров. – К.: Либідь, 1991. – 40 с.
37. Костомаров, Н. Славянская мифология. Вибрані праці з фольклористики й літературознавства. – К., 1994. – 384 с.
38. Липинський, В. Релігія і церква в історії України / В.Липинський. — К. : Рада, 1995. — 96 с.
39. Лінч, Д. Середньовічна церква: Коротка історія / Д.Лінч. - К.: Основи, 1994. – 491с.
40. Літопис Руський. За Іпатським списком переклав Л. Махновець. – К., 1989.
41. Лосев, А. Ф. Античная мифология. Энциклопедия Олимпийских Богов / А.Лосев. – М.: Фолио, 2005. – 1039 с.

42. Лютер, М. Великий Катехізіс / М. Лютер / [В. Горпинчук (ред.), І. Ткач (пер.укр.мовою)]. — Горлиця : Українська Лютеранська Церква, 2002. — 152с.
43. Николин, А. Церковь и государство: история правовых отношений / А.Николин. — М.:Изд. Сретенского монастыря, 1997. — 430 с.
44. Огієнко, І. (Митрополит Іларіон) Українське монашество / І. Огієнко [Упоряд., авт. іст.- біогр. Нарису та коментарів М.С.Тимошик]. — К.: Наша культура і наука, 2002. — 396 с.
45. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Українська церква: нариси з історії української православної церкви / І.Огієнко — Вінніпег: Вид. Консисторії УГП церкви в Канаді, 1882. — 366с.:іл.
46. Орфей. Языческие таинства. Мистерии восхождения. — М., 2001. — 421 с.
47. Поснов, М.Э. История христианской церкви. / М.Э. Поснов — К.:Изд. Ассоциации «Путь к истине», 1991. — 614с
48. Религиоведение : энциклопедический словарь: [Более 1500 сл.] / [Аверченко И.В., Агаджанян А.С., Алексеев Л.А. и др.]; Под ред. А.П.Забияко и др. — М.: Акад. проект, 2006. — 1254, [1] с.: ил
49. Религия : энциклопедия / [сост. и общ. ред. А.А. Грицанов, Г.В.Синило] — Минск: Кн. дом, 2007. — 958, [1] с
50. Релігієзнавство : підручник для студ. вищих навч. закл. / [Дулуман Є. К., Закович М. М., Рибачук М. Ф., Філіпович Л. О., Яроцький П. Л.]; М. М. Закович (ред.). — К. : Вища школа, 2000. — 349 с.
51. Рибачук, М. Ф. Національне відродження і релігія / М.Ф. Рибачук, А.І. Уткін, М.І. Кірюшко та ін.- К.: Асоціація “Україно”, 1995.-206 с.
52. Розанов, В.В. Религия. Философия. Культура / В.В. Розанов; [Сост. и вступ. статья А.Н. Николюкина]. — М.: Республика, 1992. — 399 с.
53. Саган, О. Н. Вселенське православ'я: суть, історія, сучасний стан / О.Н.Саган. — К. : Світ знань, 2004. — 910 с. : іл.
54. Соціальна доктрина Церкви: Збірник статей. — Львів: Монастир Монахів Студійського Уставу, Видавничий дім «Свічадо», 1998.
55. Тайлор, Э. Б. Первобытная культура / Э.Тайлор. — М., 1989.
56. Теодор Студит. Поучення / Теодор Студит; [Г. Теодорович (пер.)]. — Л. : Монастир Монахів Студитського Уставу, 1999. — 226 с.
57. Токарев, С. А. Ранние формы религии / С.Токарев. — М., 1990. — 622с.
58. Фрезер, Д. Золотая ветвь / Д.Фрезер. — М., 1980.
59. Христианство: Энциклопедический словарь : в 3 т.:т. 1.- М.: Большая Российская энциклопедия, 1995.- 863 с.
60. Христианство: Энциклопедический словарь : в 3 т.:т. 2.- М.: Большая Российская энциклопедия, 1995.- 671 с.
61. Христианство: Энциклопедический словарь : в 3 т.:т. 3.- М.: Большая Российская энциклопедия, 1995.- 671 с.
62. Шуба, А.В. Религия и национальные отношения / А.В.Шуба.- К.: Вища шк., 1983.- 93 с.
63. Яроцький, П.Л. Релігієзнавство : [Навч. посіб.] / П.Л.Яроцький.-К.: Кондор, 2004.- 308 с.

III. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ Й СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 031 – РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

1. Буддизм
2. Витоки українського православ'я
3. Вселенське православ'я
4. Географія релігій як галузь загального релігієзнавства
5. Еволюція християнства в процесі його формування
6. Езотеричні об'єднання і течії
7. Етнологія релігії як наукова галузь
8. Законодавство України про свободу совісті, релігії та переконань
9. Зороастризм : особливості віровчення та культу
10. Індуїзм
11. Джайнізм
12. Історичні умови поширення буддизму
13. Історія і сьогодення конфесійної карти України
14. Історія релігії і теологія: загальне та особливе
15. Категорії, риси і принципи академічного релігієзнавства
16. Католицизм: особливості віровчення і культу
17. Конфуціанство
18. Коран – священна книга мусульман
19. Методологія та джерельна база релігієзнавства
20. Нетрадиційні релігії
21. Організаційна структура Римо-католицької церкви
22. Ортодоксальне християнство: основи віровчення і культу
23. Основні теорії походження релігії
24. Особливості віровчення та культу раннього протестантизму
25. Особливості віровчення, культу і організації ісламу
26. Особливості православного віровчення та культу
27. Первісні форми релігії
28. Передумови науково-теоретичного дослідження релігії
29. Пізній протестантизм: особливості віровчення та культу
30. Порівняльне релігієзнавство : зміст, завдання, функції
31. Протестантизм та його напрямки
32. Психологія релігії як галузь релігієзнавства
33. Релігієзнавство як наукова дисципліна
34. Релігійна свобода і релігійні права людини в Україні
35. Релігійна система індуїзму
36. Релігійні системи Ірану
37. Релігійні традиції Індії
38. Релігійні традиції та історичний процес
39. Релігійні уявлення Китаю
40. Релігійно-політичні чинники християнізації Київської Русі
41. Релігія і Церква в історії незалежної України

42. Релігія як соціально-психологічний і культурний феномен
43. Роль монастирів у становленні української духовно-релігійної культури
44. Свобода совісті: історично-релігієзнавче осмислення
45. Свобода совісті: сутність і правове забезпечення
46. Синтоїзм
47. Соціальна доктрина католицької церкви
48. Соціологія релігії як складова академічного релігієзнавства
49. Специфіка релігійного світосприйняття та світорозуміння
50. Стан та динаміка релігійності в Україні
51. Становлення та розвиток іудаїзму
52. Структура релігієзнавства
53. Структура релігії
54. Сучасні протестантські напрями в Україні
55. Типологія релігії, принципи та критерії класифікації форм релігії
56. Філософія релігії як розділ академічного релігієзнавства
57. Функції і роль релігії в сучасному суспільстві
58. Християнізація Київської Русі: історичні, психологічні, моральні наслідки
59. Юдаїзм як націоналістична релігія Ізраїлю
60. Язичництво як етнічна релігія: загальна характеристика

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З КУРСУ:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Оцінка А (90-100) – “відмінно” виставляється абітурієнту, який:

- вільно володіє матеріалом навчальної дисципліни, розуміє предмет, методологію, структуру дисципліни;
- засвоїв основні поняття і категорії, може дати їх визначення, показати логічний взаємозв'язок;
- вміє не тільки відтворити засвоєне, а й обґрунтувати власну думку з приводу вивченого, з актуальних дискусійних проблем історії філософії;
- демонструє ґрунтовні знання не тільки лекційних тем курсу, основної, а й додаткової рекомендованої літератури;
- проводить глибокий осмислений аналіз першоджерел, передбачених програмою курсу;
- аргументація власної позиції з актуальних дискусійних проблем історії філософії.

Оцінка В (82-89) – “добре” виставляється абітурієнту, який сформував цілісне концептуальне розуміння курсу і передбачає:

- освоєння абітурієнтом обов'язкового обсягу програмного матеріалу, основного переліку літературних джерел із лекційного та семінарського курсів історії філософії;
- осмислене розуміння категоріально-понятійного апарату дисципліни;
- здатність порівняльного аналізу різних наукових підходів;
- застосування найбільш універсальних методів у наукових дослідженнях.

Рівень підготовки абітурієнта є вищим за середній рівень.

Оцінка С (75-81) – “добре” виставляється абітурієнту, який:

- в основному володіє матеріалом дисципліни, показує розуміння її предмету, методології, структури;
- засвоїв найбільш важливі поняття і категорії, може сформулювати визначення більшості з них;
- вміє пов'язувати відповідь на дане питання з іншими темами курсу, висловлюючи власне розуміння;
- орієнтується в основній і додатковій рекомендованій літературі до більшості тем курсу.

Рівень підготовки кваліфікується як середній.

Оцінка D (69-74) – “задовільно” виставляється абітурієнту, який засвоїв “контрольний пакет” програмного матеріалу, і передбачає:

- вміння орієнтуватися у загальній проблематиці історії філософії;
- знання провідних філософських ідей, напрямків, шкіл;
- навички репродуктивного відтворення змісту текстів лекцій викладача;
- опрацювання певної частини (до 50 %) першоджерел та додаткової літератури.

Рівень підготовки кваліфікується як посередній.

Оцінка E (60-68) – “задовільно” виставляється абітурієнту, який засвоїв значну частину програмного матеріалу:

- демонструє не надто глибоке знання матеріалу, не зовсім упевнено висловлюється з приводу предмета, методу, структури дисципліни;
- посередньо засвоїв основні поняття і категорії, визначення дає поверхові, не систематизовані;
- відповідає на поставлені запитання, проте не висловлює власного розуміння;
- частково засвоїв рекомендовану літературу з курсу.

Рівень підготовки абітурієнта кваліфікується як такий, що відповідає мінімальним критеріям.

Оцінка Fx (35-59) – “незадовільно” виставляється абітурієнту, який:

- не володіє матеріалом навчальної дисципліни, не розуміє специфіки, предмета, структури;
- не засвоїв основних понять і категорій, не вміє дати їх основні визначення;
- не вміє відтворити пройдений матеріал і не орієнтується в проблематиці.

Рівень підготовки незадовільний, потребує повторного перескладання.

Оцінка F (0-34) – “незадовільно” виставляється абітурієнту, який не засвоїв навчальну програму курсу філософії та не орієнтується у відповідних темах.